

Miljøvirkemidler i jordbruket og miljøregelverk – biologisk mangfold

Marie Bjelland, SF miljø

Solfrid Mygland, SF landbruk

Ellen Eskeland, SF landbruk

Statsforvalteren i Agder

16. november 2022

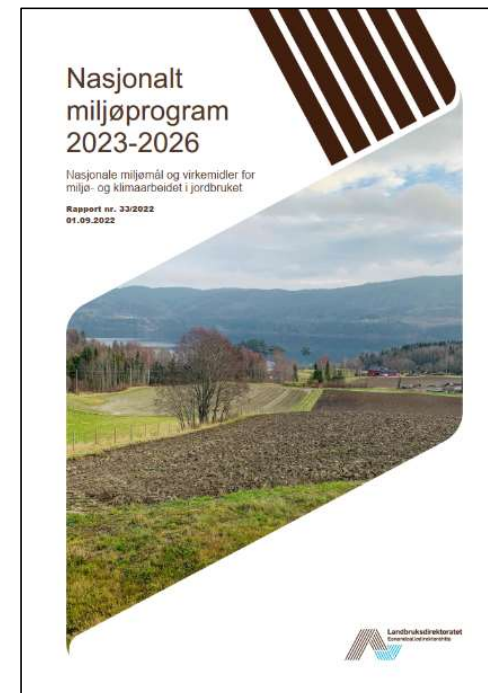
Jordbrukets samfunnsoppdrag

- Lønnsom og trygg matproduksjon
- Produksjon av fellesgoder
- Bidrag til sysselsetting og verdiskaping
- Bidrag til bosetting
- Miljøgoder – knyttet til kulturlandskap, naturmangfold og kulturarv

Nasjonalt miljøprogram 2023–2026

- Nasjonalt miljøprogram

Miljøvirkemidler i jordbruket – biologisk mangfold

- SMIL – tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket
- UKL – utvalgt kulturlandskap i jordbruket
- RMP – regionalt miljøtilskudd

Regionale miljøtilskudd i jordbruket, Agder – 2022

Miljøtema	Områder	Paragraf i forskriften	Tiltak
Kulturlandskap		§ 4	Drift av bratt areal
		§ 5	Drift av beitelag
	Prioriterte kulturlandskaps-områder	§ 6	Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i innmark
		§ 7	Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark
		§ 8	Slått av verdifulle jordbrukslandskap
Biologisk mangfold		§ 9	Slått av slåttemyr og slåttemark
		§ 10	Beiting av kystlynghei
		§ 11	Brenning av kystlynghei
		§ 12	Skjøtsel av trua naturtyper
		§ 13	Skjøtsel av styvingstrær
		§ 14	Soner for pollinerende insekter
Kulturminner og kulturmiljøer		§ 15	Drift av seter
		§ 16	Skjøtsel av automatisk fredete kulturminner (<u>buveier</u>)
		§ 17	Skjøtsel av enkeltstående automatisk fredete kulturminner (gravminner)
		§ 18	Skjøtsel av bakkemurer
Friluftsliv		§ 19	Vedlikehold av turstier i jordbrukslandskapet
Avrenning til vann	Prioriterte områder (vannområder)	§ 20	Ingen jordarbeiding om høsten
		§ 21	Fangvekster sådd etter høsting
		§ 22	Grasdekt kantsone i åker
Utslipp til luft		§ 23	Nedfelling eller nedlegging av husdyrgjødsel
		§ 24	Spredning av husdyrgjødsel med rask nedmolding
		§ 25	Spredning av husdyrgjødsel med tilførselsslange
Klimarådgiving		§ 26	Klimarådgiving

Regionale miljøtilskudd i jordbruket, Agder – 2022

Miljøtema	Områder	Paragraf i forskriften	Tiltak
Kulturlandskap	Prioriterte kulturlandskaps-områder	§ 4	Drift av bratt areal
		§ 5	Drift av beitelag
		§ 6	Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i innmark
		§ 7	Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark
		§ 8	Slått av verdifulle jordbrukslandskap
Biologisk mangfold		§ 9	Slått av slåttemyr og slåttemark
		§ 10	Beiting av kystlynghei
		§ 11	Brenning av kystlynghei
		§ 12	Skjøtsel av trua naturtyper
		§ 13	Skjøtsel av styvingstrær
		§ 14	Soner for pollinerende insekter
Kulturminner og kulturmiljøer		§ 15	Drift av seter
		§ 16	Skjøtsel av automatisk fredete kulturminner (<u>buveier</u>)
		§ 17	Skjøtsel av enkeltstående automatisk fredete kulturminner (gravminner)
		§ 18	Skjøtsel av bakkemurer
Friluftsliv		§ 19	Vedlikehold av turstier i jordbrukslandskapet
Avrenning til vann	Prioriterte områder (vannområder)	§ 20	Ingen jordarbeiding om høsten
		§ 21	Fangvekster sådd etter høsting
		§ 22	Grasdekt kantsone i åker
Utslipp til luft		§ 23	Nedfelling eller nedlegging av husdyrgjødsel
		§ 24	Spredning av husdyrgjødsel med rask nedmolding
		§ 25	Spredning av husdyrgjødsel med tilførselsslange
Klimarådgiving		§ 26	Klimarådgiving

Biologisk mangfold

- Slått av slåttemyr og slåttemark
- Beiting av kystlynghei
- Brenning av kystlynghei
- Skjøtsel av trua naturtyper
- Skjøtsel av styvingstrær
- Soner for pollinerende insekter

Foto: Solfrid Mygland, Statsforvalteren i Agder

Foto: Ellen S. Eskeland, Statsforvalteren i Agder

Overlappende ordninger for miljøtiltak i jordbruket og trua naturtyper

Marie Bjelland

Miljøvern avdelingen

Statsforvalteren i Agder

Miljøvernnavdelingen i Agder

Plan

Forurensning

Art

Natur

Foto: Statsforvalteren i Agder

Statsforvalteren i Agder

18.11.2022

Verneområde- forvaltning

- Dispensasjoner-
ulovlighetsoppfølging
- Informasjon
- Forvaltningsplaner
- Skjøtsel
- Restaurering
- Basiskartlegging

Høringsinnspill

- Vindkraft
- Nydyrking
- Landbruksvei
- Plansaker
- Motorferdsel
(klageinstans)
- Verneområder med
verneområdestyrer
(klageinstans)

Naturtyper

- Kartlegging og
skjøtselsplaner (15–20
lokaliteter i året)
- Tilskuddsordningen
trua naturtyper
- Kartlegging i
utbyggingspress-
områder
- UKL
- Informasjon- og
kursing

Tilskuddsordningen trua naturtyper

- Kartlegging etter miljødirektoratets instruks
- Verdi som utvalgt naturtype etter forskrift (aktuelle for ordningen i Agder: kystlynghei, slåttemark og slåttemyr)
- Skjøtselsplan/skjøtselsnotat

→ Mulighet for å søke om tilskudd

Skjøtselsplan for Furøya, Tvedestrand kommune, Agder

Oppfølging av tradisjonell slåttemark som utvalgt naturtype

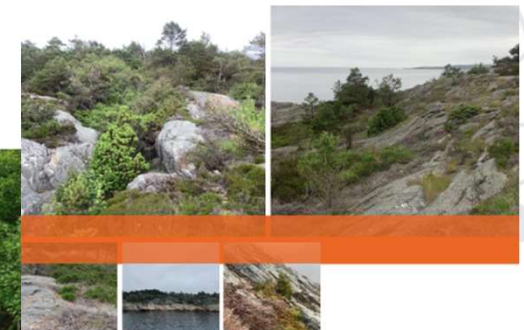
Anders Thylién / Alexander R. Nilsson

Biofokus rapport 2022-047

Skjøtselsnotat for Bergsøya, Lillesand kommune, Agder fylke

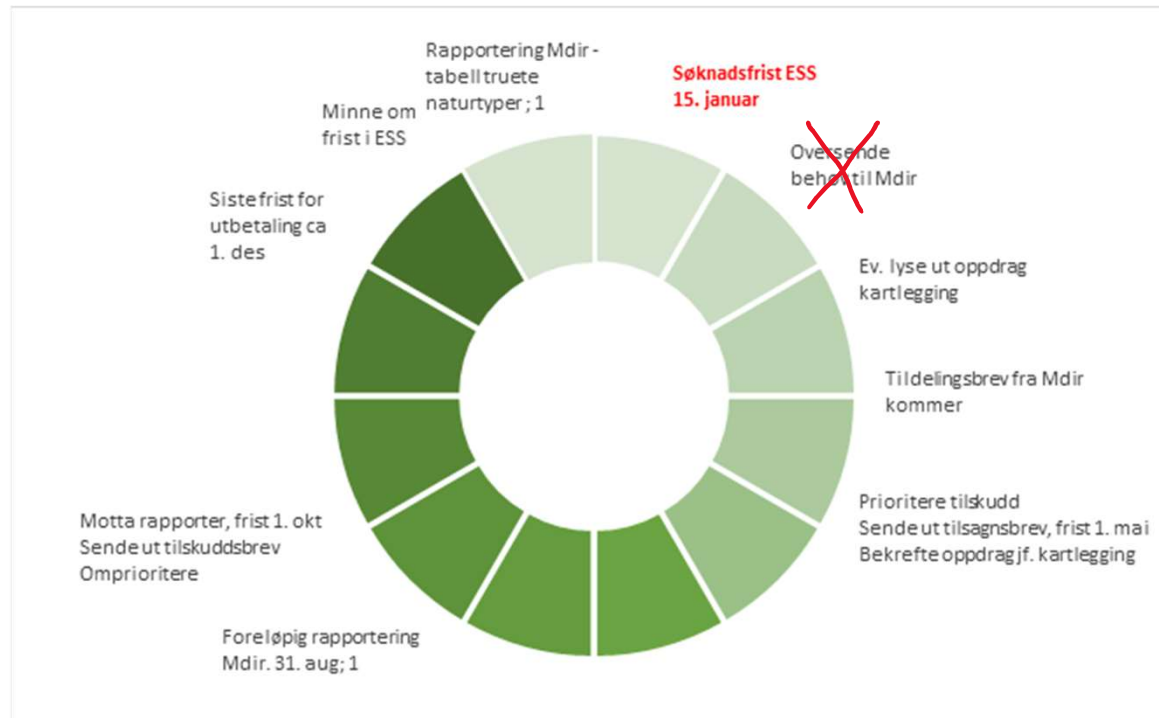
Sofie Helene Lien Langmo / Anders Thylién

Biofokus rapport 2022-048

Tilskuddsordningen trua naturtyper

Tilskuddsordningen trua naturtyper

ELEKTRONISK
SØKNADSENTER

TRENGER DU HJELP? [Logg inn](#)

Elektroniske søknader

Her finner du elektroniske søknader forvaltet av Miljødirektoratet.

For å få åpnet og sendt inn en søknad må du logge inn.

TILSKUDD TIL NATURFORVALTNINGSTILTAK

- Tilskudd for å ivareta naturmangfold i kommuneplanleggingen
- Tilskudd fra programmet "Villrein fjellet som verdiskaper"
- Tilskudd til fisketiltak
- Tilskudd til trua arter
- Tilskudd til uttak av prøver fra fallvilt for å kartlegge skrantesjuka (CWD)
- Tilskudd til vassmiljøtiltak – generell vassforvaltning
- Tilskudd til vassmiljøtiltak – kalking
- Tilskudd til villtiltak
- Tiltak for trua naturtyper
- Tiltak for ville pollinerende insekter
- Tiltak i kulturlandskapsområder registrert som verdifulle kulturlandskap

TILSKUDD TIL ROVVILTILTAK

- Akutte forebyggende tiltak
- Erstatning for sau drept av fredet rovvilt
- Forebyggende tiltak mot rovviltskader for husdyreiere, tamreineiere, m. fl.
- Konfliktdependente tiltak (rovvilt) for kommuner, organisasjoner m.fl.
- Omstillingstiltak for saueiere
- Refusjon av skadefellingsutgifter for kommuner

★ Mest brukt

→ [Vrakpant - tilskudd til innlevering av kasserte fritidsbåter](#)

i Aktuelt

Tilskuddsordninger for 2022

30.11.2021

Ordningene omfatter områdene naturforvaltning, friluftsliv, forurensning, kulturmiljø, klima m.m.

Her finner du oversikt over [Tilskottsordninger for Klima- og miljødepartementet](#).

Tilgangsstyring

19.12.2019

Nå kan du overføre eierskap eller gi lesetilgang til andre brukere for alle foretakssøknader. [Les mer](#)

Tilgang til alle søknader for en virksomhet

19.12.2019

Nå kan du få en oversikt over alle søknader for en virksomhet. [Les mer](#)

Tilskuddsordningen for Prioritert kulturlandskap (PKL)

Liste_Verdifulle_kulturlandskap_prioritert-for-tilskudd_okt2022

Fylke	Merknad	Kommune	Navn	Identitetsnr. i Naturbase	Lenke til Naturbase
Agder		Gjerstad	Eikelands Verk	KF00000115	http://faktaark.naturbase.no?id=KF00000115
Agder		Kvinesdal	Feda	KF00000153	http://faktaark.naturbase.no?id=KF00000153
Agder		Risør	Frøyna	KF00000118	http://faktaark.naturbase.no?id=KF00000118
Agder		Lillesand	Hellesøy	KF00000123	http://faktaark.naturbase.no?id=KF00000123
Agder		Grimstad	Hesnesøy	KF00000119	http://faktaark.naturbase.no?id=KF00000119
Agder		Grimstad	Homborøya	KF00000120	http://faktaark.naturbase.no?id=KF00000120
Agder		Åmli	Høgeli i Skjeggedal	KF00000114	http://faktaark.naturbase.no?id=KF00000114
Agder		Flekkefjord	Kirkehavn	KF00000152	http://faktaark.naturbase.no?id=KF00000152
Agder		Flekkefjord	Kleppe-Dåtland-Li	KF00000156	http://faktaark.naturbase.no?id=KF00000156
Agder		Vegårshei	Kvisli	KF00000113	http://faktaark.naturbase.no?id=KF00000113
Agder		Tvedestrand	Lyngør	KF00000117	http://faktaark.naturbase.no?id=KF00000117
Agder		Gjerstad	Melås / Melåshøydene	KF00000112	http://faktaark.naturbase.no?id=KF00000112
Agder		Kvinesdal	Salmeli	KF00000157	http://faktaark.naturbase.no?id=KF00000157
Agder		Lindesnes	Svinør	KF00000158	http://faktaark.naturbase.no?id=KF00000158
Agder		Farsund	Tranevåg	KF00000151	http://faktaark.naturbase.no?id=KF00000151
Agder		Birkenes	Tveiteraet	KF00000121	http://faktaark.naturbase.no?id=KF00000121
Agder		Bygland	Vestre Kile	KF00000110	http://faktaark.naturbase.no?id=KF00000110
Agder		Sirdal	Øksendal	KF00000154	http://faktaark.naturbase.no?id=KF00000154
Innlandet		Stor-Elvdal	Atnbru	KF00000127	http://faktaark.naturbase.no?id=KF00000127
Innlandet		Østre Toten	Balke - Lillo	KF00000027	http://faktaark.naturbase.no?id=KF00000027
Innlandet		Tynset	Bjørgan	KF00000689	http://faktaark.naturbase.no?id=KF00000689
Innlandet		Åmot	Blikberget	KF00000695	http://faktaark.naturbase.no?id=KF00000695
Innlandet		Skjåk	Bråtågrenda	KF00000037	http://faktaark.naturbase.no?id=KF00000037

Satser for skjøtsel

Satser for 2022

Vi gjør dere oppmerksomme på at noen av satsene for tilskudd har økt. Vi ber dere bruke følgende satser som grunnlag til søknad.

Arealsatser for skjøtsel av slåttemark:

1500 kr per daa som standardsats.

2200 kr per daa for slått i vanskelig terreng. (økt 200,-)

1000 kr per daa for slått av større areal / lett terreng.

For små lokaliteter er det en minstesum på 5000 kr. Dvs. slår du kun 2 daa, kan du likevel søke om 5000 kr.

Satser for rydding, hogst og annet arbeid:

Timepris arbeid: 350,- (økt 25,-)

Timepris for bruk av motorsag: 375,-

Timepris bruk av traktor: 550,- (Tilleggspris økt fra 175,- til 200,-)

Investeringer (gjerdemateriell, informasjonstiltak m.m.): de faktiske utgiftene dekkes, eventuelt fratrukket for mva. **Kopi av kvitteringer må legges ved rapporteringsskjema før utbetaling.**

NB: Det gis normalt ikke tilskudd til transport, bensin, forbruksmaterieell, arbeidstøy og lignende.

Andre overlappende tilskuddsordninger

Tilskudd for tiltak for ville pollinerende insekt

Kommunedelplan naturmangfold

→ viktig virkemiddel for å synliggjøre naturmangfoldverdiene i kommunenes eget planarbeid.

Foto: Marie Bjelland, Statsforvalteren i Agder

Salmeli gård i Kvinesdal

Utvalgte naturtyper-miljøvedtaksregisteret

BOKMAL NYNORSK

MILJØVEDTAKSREGISTERET

Om Miljøvedtaksregisteret

Søk etter vedtak

Søk etter forskrift

Abonner på vedtak

Logg inn

Viser 162 vedtak

Trefflisten viser alle vedtak som gir treff på søket. Et vedtak kan gjelde flere tiltak fordi det i samme vedtaket er behandlet flere tiltak.

Sak Vedtak Tiltak

✕ Tema: Utvalgte naturtyper

Abonner på vedtak

AVGRENS SØK

Fylke

Utvalgt naturtype

Myndighet

Myndighetstype

Vedtaksdato fra

Vedtaksdato til

Ord i vedtakstittel

Stedfesting

Forvaltningsområde

SKJUL FLERE VALG

Område

📄 Eksporter til Excel

Vedtaksstittel	Dokument	Dato	Myndighet
Eiendom 204/499/0 - Gundrosens vei 6 - Trefelling på privat eiendom		04.11.2022	Fredrikstad kommune
Rammetillatelse - Nybygg enebolig og felling av hul eik Smedsvingen 28 C		24.10.2022	Asker kommune
Godkjent dispensasjon og tillatelse til tiltak - Rehabilitering av Brendsrud dam		24.10.2022	Asker kommune
Søknad fra Kjetil S. Søyland om bygging av landbruksvei på gnr. 34, bnr. 1 Søyland		31.08.2022	Gjesdal kommune
Felling av hul eik		02.08.2022	Bærum kommune
Eiendom 112/533/0 - Skolebakken 12 - Felling av tre på kommunal eiendom 112/86/0		21.07.2022	Fredrikstad kommune
Dispensasjon og rammetillatelse - Utvidelse av forsamlingsal - Solbuktaveien 33 - Eiendom 62/168		22.06.2022	Fredrikstad kommune

Videre samarbeid Landbruk-Miljø

- Miljødirektoratet ønsker å få søkere over på RMP
- Jobber med kontinuerlig oppdatering av kartoversikt prøver å få oversikt over lokaliteter med tilskudd fra begge ordningene.
- Miljø gir innspill til RMP-instruks
- Ha kommunen på kopi tilsagn til tilskudd til skjøtsel trua naturtyper
- Samkjøre satsene ytterligere

